

Rapport 2008
Planer 2009

Programkategori 07.60 Høgre utdanning
Kap. 275 Statlige høyskoler

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	INNLEDNING.....	3
2.	RESULTATRAPPORT 2008	5
2.1	Sektormål 1	7
	Virksomhetsmål 1.1.....	7
	Virksomhetsmål 1.2.....	9
	Virksomhetsmål 1.3.....	11
2.2	Sektormål 2	14
	Virksomhetsmål 2.1	14
	Virksomhetsmål 2.2.....	15
2.3	Sektormål 3	16
	Virksomhetsmål 3.1	16
	Virksomhetsmål 3.2.....	17
2.4	Sektormål 4	18
	Virksomhetsmål 4.1.....	18
	Virksomhetsmål 4.2	18
	Virksomhetsmål 4.3.....	19
3.	PLANER FOR 2009.....	21
3.1	Plan for virksomheten 2009	21
3.1.1	Sektormål 1	21
	Virksomhetsmål 1.1.....	21
	Virksomhetsmål 1.2.....	24
	Virksomhetsmål 1.3.....	26
3.1.2	Sektormål 2	26
	Virksomhetsmål 2.1.....	28
	Virksomhetsmål 2.2.....	29
3.1.3	Sektormål 3	31
	Virksomhetsmål 3.1	31
	Virksomhetsmål 3.2.....	32
3.1.4	Sektormål 4	33
	Virksomhetsmål 4.1.....	33
	Virksomhetsmål 4.2	34
	Virksomhetsmål 4.3	35
3.2	Disponering av tildelt bevilgning 2009.....	37
4	VEDLEGG	38
4.1	Økonomidata (foreløpig årsregnskap 2008).....	38

1. INNLEDNING

Kunsthøgskolens Rapport og plan (2008-2009) er utarbeidet som ledd i den årlige rapporteringen til KD og oppsummerer høgskolens resultater for virksomhetsåret 2008 og planer for 2009 i henhold til departementets målstruktur.

I. Rapport fra styrets arbeid inkl. forvaltningen av fullmakter

Styret ved Kunsthøgskolen har 11 faste medlemmer:

Representanter:	Vararepresentanter:
Faglige personale:	
Kirsti Bræin Stian Grøgaard Merete Lingjærde	Karen Disen Åse Markussen Arne Åse
Tekn./adm. personale:	
Anette Christensen	Kjetil Skåret
Studenter:	
Espen Klouman Høiner Linn Brevick	Mohamed Fadlabi Mads Dragsun
Eksterne representanter:	
Ida Børresen Torunn Klemp Geir Johnson Tom Remlov	1. Dag Solhjell 2. Carl-Erik Grenness 3. Jonas Ekeberg

Styret avholdt 10 møter i 2008 hvorav ett var styreseminar over to dager.

Hovedtemaene har vært:

- Økonomistyring og sikring av god faglig uttelling innenfor de tildelte rammer. Det ble initiert og gjennomført to ressursgjennomganger, på fakultet for scenekunst og fellesområdet. For fakultet for design og Fakultet for visuell kunst vil det bli gjennomført våren 2009.
- Interne omstillingsprosesser og oppfølging av arbeidet som gjøres på fakultetene. Tiltak har vært deling av ledelsen for fakultet for visuell kunst og rekruttering av nye dekaner både på Fakultet på visuell kunst og Fakultet for scenekunst.
- Kvalitetssikring: Styret har vært opptatt av å sikre at KHiOs kvalitetssikringssystem ble ferdig utviklet og godkjent av NOKUT. Det ble godkjent i januar 2009.
- Faglig utvikling: Det er foretatt en ekstern faglig gjennomgang på fakultet for Visuell kunst. Oppfølging av FoU aktiviteten.

- Byggetrinn 2: Fokus på byggetrinn 2 og omstillingsarbeidet som følge av dette gjennom regelmessig rapportering og oppfølging fra styrets side.
- Omdømme: Styret har vært opptatt av KHiOs omdømme og arbeidet med interne prosesser rundt dette
- Samarbeide mellom administrasjon og fag: Det har vært fokus på og gjort tiltak som sikrer bedre samarbeid mellom fakultetene og de administrative støttefunksjonene/fellestjenestene.

Styrets fokus i 2009 vil i særlig grad fortsatt være på omstilling og faglig utvikling fram imot innflytting i Byggetrinn 2.

Forvaltning av fullmakter

Høgskolestyret har gjennomført budsjettvedtak i 2008 innenfor tildelte budsjettfullmakter som gitt i tildelingsbrevet for 2008.

KHiO har ingen eiendeler i selvstendige aksjeselskaper og har heller ikke kjøpt kjøpt eller solgt aksjer i slike selskaper i 2008.

II. Kortfattet sammendrag fra de enkelte mål-/resultatområdene

Utdanning:

- Kunsthøgskolen har høy aktivitet innen utdanning, generelt høy kvalitet i søknadsmassen og uteksaminerer gode kandidater. Det skal arbeides med å øke mangfoldet i søknadsmassen og med utvikling av bedre og mer varierte undervisnings- og vurderingsformer.
- Læringsmiljøet er i hovedsak godt og følges godt opp. Svikt og mangler på verkstedene følges opp og medialabben fungerer bedre. IT-ressursene prioriteres i langt høyere grad av faglige, men ressursrammen til IT oppgradering må styrkes. Det er behov for å styrke kommunikasjonen og informasjonen mellom ansatte, studenter og ledelse - og for å styrke studentenes deltakelse og medvirkning gjennom studentorganene og styringsorganene.
- Det har vært behov for å gjennomføre ulike tiltak som øker fakultetenes muligheter for faglig prioritering av KHiOs administrative og tekniske ressurser. Erfaringene oppsummeres i 2009.
- Det skal være regelmessig ekstern evaluering av KHiOs studieprogram. I 2009 bør en ekstern evaluering av kunstfagsstudiene vurderes. Erfaringene med scenografistudiet skal gjennomgås før nytt opptak i 2010. På bakgrunn av ressursgjennomgangene skal det foretas en samlet gjennomgang av KHiOs studieportefølje.

Kunstnerisk utviklingsarbeid, FoU og stipendiater:

- Kunsthøgskolens ansatte driver omfattende kunstnerisk utviklingsarbeid og rapporteringen av arbeidet er i ferd med å bli bedre organisert. Det faglige utviklingsarbeidet skal følges tettere opp av dekanene, slik at resultatene bidrar sterkere til å styrke fagutviklingen og undervisningen.
- Kunsthøgskolen skal skape et bedre miljø for oppfølging, kompetanseutvikling og dialog rundt fagutviklingen som kan styrke

refleksjon og dokumentasjon rundt det kunstneriske utviklingsarbeidet og skape et faglig løft i KHiO.

- Kunsthøgskolen har forbedringspotensial når det gjelder strategi, rekruttering, oppfølging og uteksaminering av stipendiater.

Formidling:

- Kunsthøgskolen bør samordne og styrke fokus på formidling av den faglige aktiviteten.

Styring og ledelse:

- Kunsthøgskolens fagansatte har høy kompetanse og får generelt gode tilbakemeldinger fra studentene, men på flere områder er det ikke tilstrekkelig samsvar mellom fagkompetansen og studienes behov. Fakultetene vil legge bedre og mer systematisk tilrette for ansattes kompetanseutvikling.
- Studielederrollen er gjennomgått og tydeliggjort i 2008 og en konklusjon er at stillingene kun i svært begrenset grad bør kombinere undervisning og studieledelse - og fortrinnsvis være fulltidsstillinger. På denne bakgrunn skal antallet studielederstillinger på de enkelte fakultet avklares tidlig i 2009.
- Fakultet for visuell kunst er på nåværende tidspunkt, inntil samlokalisering, delt på to studiesteder og omfanget av dekan- og fakultetskoordinatorressurser må vurderes.
- Det er høy grad av bevissthet om betydningen av og engasjement for godt fysisk og psykososialt arbeidsmiljø, og spesielt arbeidsmiljøet ved kunstakademiet er blitt betydelig forbedret. I løpet av høsten er det satt fornyet fart i arbeidet med å bedre arbeidsmiljøet på hele KHiO.
- Kvalitetssystemet er revidert og rutiner for evaluering og forbedring av kvaliteten i studiene på alle nivå er vesentlig forbedret. Erfaringene med interne styringsdialoger i budsjettprosessen er gode for både fakultetsledelse og høgskoleledelse, men studieledere og studentrepresentanter må involveres i dialogene fremover og risikovurderinger må få en mer sentral plass.
- Det gjennomføres en ressursgjennomgang på fakultetene og på fellesområdet høsten 2008. På bakgrunn av ressursgjennomgangene skal det foretas justeringer for å skape bedre samsvar mellom måltall, ressursrammer og studietilbud.

III. Risikostyring

Kunsthøgskolen i Oslo startet i 2008 arbeidet med å implementere risikostyring som en integrert del av mål- og resultatstyringen. Dette skjedde som del av arbeidet med gjennomgang av intern målstruktur og oppfølging/videreutvikling av høgskolens kvalitetssikringssystem og planprosesser.

Hensikten med fokus på risikovurderinger er å øke sannsynligheten for at målene nås med effektiv ressursbruk. Risikostyring som metode skal således bidra til å identifisere, vurdere, håndtere og følge opp risiko slik at denne holdes innenfor et akseptabelt nivå. Konseptet er basert på SSØs metodehefte med identifisering av kritiske suksessfaktorer (KSF) og vurdering av risikoelementer etter sannsynlighet og konsekvens.

Risikovurdering er nå en integrert del av de interne planprosessene/styringsløyfen, og rapporteres gjennom fakultetsrapport og -plan, og var også eget tema i de interne styringsdialogmøtene med fakultetene høsten 2008. I høgskolens årsplan for 2009 er risikovurderinger behandlet og synliggjort som en integrert del av planen. Dvs. at kritiske suksessfaktorer, risikofaktorer med angivelse av sannsynlighet og konsekvens og tiltak for å redusere risikoene og sikre måloppnåelse er kartlagt for hvert enkelt virksomhetsmål (jf Kap. 3). Sannsynlighet og konsekvens er angitt med beskrivelsen lav-middels-høy.

Basert på en vektning av sannsynlighet og konsekvens har KHiO identifisert følgende tre hovedrisikoelementer som prioriteres for 2009:

Kompetanserisiko

Risiko for at manglende faglig kompetanseutvikling og FoU vil forringe kvaliteten på utdanningene på sikt.

Ledelsesrisiko

Det er kritisk at en har en god bemanning av lederposisjoner. Dette gjelder særlig dekanstillinger, studieledelse og sikring av god samhandling mellom fag og administrasjon.

Prosjektarbeid fram mot ferdigstillingen av byggetrinn 2

Risiko for manglende kapasitet til arbeid med byggetrinn 2. Det omfatter omstillingsarbeidet, deltagelse i brukergrupper, tilrettelegging for bemanning av verksteder og andre driftsenheter og synliggjøring av behov og omlegging av driftsressurser i BT 2.

Arbeidet med å videreutvikle systemet for risikostyring vil gis fortsatt høy prioritet i 2009.

2. RESULTATRAPPORTERING FOR 2008

2.1 Sektormål 1

Høgskolen skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innen forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

Virksomhetsmål 1.1 - Høgskolen skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.

Målsetning (rekruttering)

Søkere Kunsthøgskolen skal gjennom rekrutteringen nå de fremste talentene og aktivt sikre mangfold i søkermassen. Potensielle søkere skal få god informasjon om Kunsthøgskolen og om hvert enkelt fagområde.

Opptak Søkere skal vurderes ut i fra fastsatte kriterier for det enkelte studieprogram. Kunsthøgskolens samlede studentmasse skal reflektere en variert og allsidig bakgrunn og et bredt nasjonalt og internasjonalt mangfold.

Vurdering av måloppnåelse

- Søkningen til KHiO er høy på de fleste studieprogrammene, og det er høyt kvalifiserte søkere. Ved designstudiene og skuespillerstudiet har man arbeidet med å øke kvaliteten i søknadsmassen ved å stille større krav i opptaksprosessen. Det har ført til lavere antall søkere som likevel er mer relevante for det spesifikke studiet. Ved kunstfagstudiene har det vært en nedgang de senere år og her arbeides det aktivt med ulike tiltak for å styrke fagenes aktualitet og øke synligheten.
- Nettsidene er utviklet, men det kommer fortsatt tilbakemeldinger om at sidene ikke gir optimal informasjon om de ulike studiene og fagområdene. For å nå målet om mangfold i søkermassen må det vurderes andre tiltak i tillegg til nettsider og studiekatalog.
- Det er relativt få søkere med minoritetsbakgrunn. Av Kunsthøgskolens samlede studentmasse har anslagsvis 5-6 prosent studenter flerkulturell bakgrunn fra Norge, men det er uklarerheter ang. det statistiske grunnlaget. Målet om mangfold er ikke tilfredsstillende innfridd for Kunsthøgskolen som helhet.
- Ca. 60-65 % av kunsthøgskolens studenter er kvinner.
- Opptaksarbeidet har gjennomgående fungert bra, men det har vært problemer med koordineringen og samhandling ved noen av opptakene på scenekunst.

Tiltak i 2008 (rapport)

- Det er gjennomført en foreløpig oppgradering av internettsiden der søkerne får bedre informasjon om studiene, om høgskolen, utveksling og hva skjer på KHiO.
- Studiekatalogen er produsert. Annonsering av fagene er skjedd i de store regionale avisene, mens fagene selv har annonsert i nasjonale og

internasjonale tidsskrifter. Kunsthøgskolen deltok på Utdanningsmessen i 2008.

- "Åpen skole" er arrangert i uke 50 ved fakultet for visuell kunst og design. Design deltar også aktivt på Stockholmsmessen. Tiltakene fungerer som profilering av fagområdene i forkant av søknadsfristene.
- Fra 2008 er det lagt inn en evaluering av opptaket i opptaksprotokollene. Kvaliteten på evalueringen varierer, men noen opptakskomiteer har levert betraktninger som er nyttige for videre oppfølging.

Målsetning (studier)

Studieportefølje Studiene skal gi høy kunst- og designfaglig kompetanse. Studiene skal kvalifisere studentene til å møte profesjonsnivået. Studieporteføljen skal vurderes jevnlig. Ekstern evaluering av studieprogram skal gjennomføres etter behov.

Bachelorprogram Bachelorstudiene skal gi grunnleggende utdanning i kunstnerisk og designfaglig praksis. Undervisningen skal føre studentene inn i de relevante fagområdenes teori og historie. Studiene skal fremme ferdigheter på basis av faglig refleksjon og analyse.

Masterprogram Masterstudiene skal gi studentene rom for spesialisering og fordypning. Undervisningen skal utfordre studentenes evne til selvstendig faglig praksis, kritisk refleksjon, metodebruk og teoridannelse. Masterstudiene skal gi kunstnerisk kompetanse på høyeste nivå og kvalifisere til opptak i Det nasjonale programmet for kunstnerisk utviklingsarbeid eller relevante doktorgradsprogrammer.

Etter- og videreutdanning Etter- og videreutdanningstilbudet (KHiO+) skal aktivt bidra til profesjonenes kompetanseheving.

Vurdering av måloppnåelse

- Det er høy aktivitet innen utdanning og stor bredde i studieporteføljen. Generelt vurderes kvaliteten i studiene å være høy, men det kommer enkelte signaler om sviktende måloppnåelse. Det gjelder særlig scenografi- og kunstfagsstudiene. Ressursgjennomgang på fakultet for scenekunst kan tyde på at det ikke er tilfredsstillende samsvar mellom ressursramme og studieportefølje ved scenekunst.
- Det er gjennomført en ekstern evaluering ved Professor Christopher Wainwright, University of the Arts, London ("Wainwright-rapporten") av fakultet for visuell kunst og design. Wainwright-rapporten konkluderer med at KHiO snarest bør revurdere fordelingen av fagområder mellom fakultetene. Det etterlyses fora på tvers av fag- og fakultetsgrenser som sikrer at det foregår utveksling av god praksis og utvikling innen kunst- og designutdanning som er tilpasset samtiden.
- Det arbeides aktivt på flere studieprogram med å utvikle teori som kan bidra til å styrke studentenes refleksjonsnivå. Det legges særlig vekt på integrering av teori og praksis, slik at teorien relaterer til de ulike fagene. På flere studieprogram er det arbeid i gang med å utvikle tettere samarbeid mellom bachelor- og masterstudiene, blant annet når det gjelder fagteori.

- Etter- og videreutdanningstilbudet er økt i omfang (fra 22 kurs i 2007 til 28 kurs i 2008) og deltakere gir positive tilbakemeldinger på kursene. Vanskelig tilgjengelighet til noen av lokalene trekker inntrykket ned og det bør vurderes hvordan dette kan bedres i byggetrinn 2. Forventninger til evt. overskudd av etter- og videreutdanningsaktiviteten skal avklares i 2009.

Tiltak i 2008 (rapport)

- Studieporteføljen er drøftet særskilt av styret i styreseminar september 2008. Det er gjennomført ekstern evaluering av billedkunstutdanningen samt en ekstern evaluering av fakultetene for visuell kunst og design, Wainwright-rapporten.
- Det er gjort forbedringer av emner innen teori og metode på design. Kunstfag har hatt spesielt fokus på den skriftlige refleksjonsdelen i avgangsprosjektene på både bachelor- og masternivå.
- Det har vært en reduksjon i aktivitetsnivå på scenekunst. Det har vært gjennomført kutt i det scenetekniske nivået som følge av en stram ressursituasjon. Fakultetet har utviklet studieplaner for påbyggingsstudium i skuespillerfag som ble godkjent av styret i 2008.
- Etter- og videreutdanningstilbudet (KHiO+) har fått økt synlighet gjennom egen lenke på internett og egen beskrivelse av tilbudet i årboken. Samarbeidet mellom rådgiver for KHiO+ og fakultetene er styrket. Mer langsiktig ressurs- og timeplanlegging på design og kunstfag har gjort det lettere å planlegge kurs, bruke eksisterende ressurser på disse fagfelt og åpne ordnære emner opp for eksterne deltakere.

Virksomhetsmål 1.2 - Høgskolen skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.

Målsetning

Kommunikasjon og samarbeid Det skal legges til rette for god kommunikasjon og informasjonsflyt mellom ansatte, studenter og ledelse på kunsthøgskolen. Det skal være kanaler som sikrer at alle blir hørt i saker som påvirker arbeidsplasser og studiehverdagen. Det skal stimuleres til samhandling, medbestemmelse og meningsutveksling i formelle og uformelle møteplasser for å bidra til et godt læringsmiljø.

Helse, miljø og sikkerhet Kunsthøgskolen skal ha et åpent og inkluderende læringsmiljø og legge tilrette for studenter og ansatte med spesielle behov. Det skal være nulltoleranse for trakassering og mobbing. Det skal foreligge sikkerhetsinstruksjoner for alle verksteder. Ansatte og studenter skal ha god kjennskap til HMS forhold som er relevante.

Lokaler, verksteder og utstyr Undervisningslokaler, verksteder og utstyr skal utvikles i henhold til faglige behov. Kunsthøgskolens ressurser skal i prinsippet være tilgjengelige for samtlige studenter og ansatte. Det skal legges tilrette for opplæring og arbeid i henhold til studieplanen.

Bibliotek Biblioteket skal være et ressurs- og kompetansesenter for høskolens undervisning, forskning og utvikling.

Studieadministrasjon Studieadministrasjonen skal være en service- og informasjonssenhet for fakultetene, studenter, fagansatte og gjestelærere. Studieadministrasjonen skal samarbeide nært med studieledere om planlegging og gjennomføring av programmene og samtidig påse at studiet gjennomføres i henhold til lover og retningslinjer.

Vurdering av måloppnåelse

- På de fleste områder vurderes læringsmiljøet å være bra. Det fremgår både av fakultetenes rapporter, Wainwright-rapporten og av studentenes tilbakemeldinger. Handlingsplaner for læringsmiljø følges generelt godt opp både av dekaner, studieledere og seksjonssjefer slik at mange sentrale punkt fra evalueringer fører til konkrete forbedringer.
- De studentdemokratiske organer fungerer mer eller mindre på det enkelte studiested, men engasjementet er lavt og studentorganene fungerer ikke som noen samlet kraft i KHiO som helhet. Læringsmiljøutvalget er vitalisert i løpet av studieåret, men det gjenstår ennå mye før dette organet brukes aktivt av studentene.
- På området kommunikasjon og informasjon er det utfordringer. Studenter opplever at det er vanskelig å skaffe seg informasjon man trenger i hverdagen, ansatte etterlyser bedre kommunikasjon om organisasjonsstruktur og beslutningsprosesser. Wainwright-rapporten etterlyser en kommunikasjonsstrategi som både bidrar til å kommunisere strategiske mål til ansatte, men som samtidig gir rom for diskusjoner i Kunsthøgskolens møtefora om Kunsthøgskolens utfordringer.
- Dekanene etterlyser bedre mulighet for å styre de faglige prioriteringer på verkstedene og ambisjonen om åpne verksteder innfris ikke på alle områder. Medialabben fungerer bedre enn tidligere på Ullevålsveien, men billedkunst etterlyser vesentlig oppgradering av IT-utstyret for at det skal svare til undervisningens behov.
- Bibliotekene fungerer bra og har spesiell fokus på å styrke kommunikasjonen med fagmiljøene. Det er nedgang i utlånet på Ullevålsveien som følges opp.
- Studieseksjonen tar ansvar for informasjonsmøter ved studiestart og det har ført til at informasjonen ved studiestart er forbedret. Dekanenes instruksjonsmyndighet over studieadministrative ressurser er tydeliggjort og hvert fakultet har fått dedikerte studieadministrative medarbeidere.
- Studentdeltakelsen i semesterevalueringer har falt markant i 2008 (fra 40 % i 2007 til 12 prosent i 2008).

Tiltak i 2008 (rapport)

- Det er gjennomført ulike tiltak og forbedrede møterutiner på fakultetene for å øke medvirkning og medbestemmelse. Det meldes om bedring i arbeidsmiljøet på akademiet og tilsvarende bedring i læringsmiljøet. Kantinen på Ullevålsveien er pusset opp og kantinen i St. Olavsgt er ved å bli noe rustet opp.

- Vernerunder er gjennomført på alle verksteder og nødvendige forebyggende tiltak iverksatt. Verkstedansvarlige har gjennomgått nødvendig sertifisering i forhold til HMS. Aktuelle studenter er sertifisert for bruk av verkstedet og det er utarbeidet sikkerhetsinstrukser for de fleste verksteder hvor studenter arbeider alene. Alle verkstedansvarlige og andre aktuelle ansatte har gjennomgått førstehjelpskurs. Der er etablert gode brannvernrutiner og kvalitetssikring av renholdsrutiner.
- Verksmestertilgjengelighet i medialab er økt til 5 dager i uken og det trådløse nettverket er fullt utbygd i 2008. Det er etablert prosesser som sikrer fagnære prioriteringer av investeringer på drift og IT.
- Biblioteket arbeider med omklassifisering av samlingen til felles system i KHiO
- Det er etablert nye samarbeidsrutiner mellom fakultetene og seksjon for studier og etterutdanning. Studieadministrasjonen har igangsatt arbeid med forskrift for KHiO til Universitets- og høyskoleloven.. Innføring av nytt verktøy for time- og ressursplanlegging har vært forsinket, men var delvis på plass ved utgang av 2008.

Virksomhetsmål 1.3 - Høyskolen skal ha internasjonalt utdannings samarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet og sikrer kvalifiserte kandidater til samfunns- og næringsliv.

Målsetning

Kunsthøgskolen skal være aktiv i internasjonalt samarbeid og i nettverk for å stimulere studentenes læringsutbytte, og for å fremme norsk kunst og design.

Vurdering av måloppnåelse

- KHiO har et omfattende avtaleverk når det gjelder utvekslingsmuligheter, både for studenter og lærere. Studentutvekslingen er i god utvikling, men har fortsatt utviklingspotensial. Det ligger spesielt utfordringer i å få lærere til å benytte de utvekslingsmulighetene som finnes.
- Mottak av utvekslingsstudenter og kvotestudenter fra ikke-vestlige land, byr på visse kulturelle og språklige utfordringer som blant annet er knyttet til forståelse av studieplaner og krav. Det er behov for å bedre informasjon på engelsk om studier, retningslinjer og krav.
- Det har vært avholdt få møter i internasjonalt utvalg i 2008. Det er behov for å gjennomføre en diskusjon om utvalgets arbeid i forhold til mandat, strategiske planer og KHiOs policy på området internasjonalisering.

Tiltak i 2008 (rapport)

- Utvekslingsavtalene vurderes kontinuerlig på faglig nivå (Erasmus- og Nordplus-avtaler) og sentralt (Erasmus- og institusjonsavtaler) ut fra relevans og ut fra studentenes og lærernes behov og ønsker. KHiO oppnår i 2008 to lenge ønskede Erasmus-avtaler på området dans, med Conservatoire National Supérieur Musique et Danse (CNSMD) i Lyon (studentutveksling) og med Institut del teatre i Barcelona (student- og lærerutveksling).

- Ved studiestarten vår og høst ble det satt opp informasjonsstand for KHiO-studenter og lærere på Seilduken. Informasjonsmøter er avholdt for utenlandske studenter (utvekslingsstudenter og fullstudiumsstudenter). Begge tiltak skjer ved internasjonal koordinator. Ytterligere informasjon til studentene gis i fagmiljøene, av studiekonsulenter som er kontaktpersoner på området internasjonalisering, og av fagpersonale. Internasjonal koordinator informerte også for kunstfags lærere og studenter ved oppstart av studieåret 2008/2009. Internasjonal koordinator sørger også for utsendelse av aktuell informasjon til dekaner og/eller aktuelle enkeltpersoner, samt til administrative kontaktpersoner. Aktuell informasjon kunngjøres også på KHiOs intranett/internett, f. eks. diverse stipendkunngjøringer.
- KHiO arrangerte norskkurs for utenlandske studenter både vår og høst 2008.
- Avtalene med de tre kinesiske kunstutdanningsinstitusjonene, støttet av Utenriksdepartementet, er fulgt opp. KHiO har i 2008 mottatt 6 kinesiske studenter for studier ved KHiO, fordelt på fagområdene grafikk, mote, keramikk og metall. Fra KHiO reiste 4 studenter på studieopphold til Kina.
- Fakultet for design har arrangert nordisk-baltisk konferanse om MA design for å styrke det faglige arbeidet og det internasjonale samarbeidet på masternivå.
- KHiO avholdt kontaktmøte i juni med aktuelle kunstutdanningsaktører som en oppfølging av KHiOs funksjon som knutepunktsinstitusjon for samarbeid om kunstutdanning i utviklingsland.

Møtet fokuserte bl.a. på utviklingssamarbeid og menneskerettigheter. Informasjon om KHiOs prosjekter ble gitt av representanter for samarbeidspartnere, fra Kunstakademiet i Ramallah, og samarbeidsprosjektet om utdanning i dans, i Harare, Zimbabwe.

- Det er gjennomført en midtveisevaluering av International Art Academy Palestine (IAAP), som viser at akademiet holder internasjonalt mål og har en betydelig sosiopolitisk og kulturell betydning. Rapporten bemerker at KHiO må bidra mer aktivt med ledelsesmessig, akademisk og administrativ støtte og at IAAP må følge utfordringer knyttet til palestinsk akkreditering og permanente lokaler bedre opp. KHiO har nå etablert en ressursgruppe som sikrer IAAP mer direkte tilgang til KHiOs kompetanse innen blant annet studieadministrasjon, kvalitetssikring, regnskap og ledelse. KHiO arbeider for en endring slik at KHiO og PACA forutsettes å dele den styrende rollen over IAAP inntil institusjonen er økonomisk uavhengig av norsk finansiell støtte.
- Kunsthøgskolen har sendt søknad til Det norske utenriksdepartement om ny 3-årig prosjektperiode for International Art Academy Palestine (IAAP) for å sikre konsolideringen av den nye institusjonen.
- KHiO har mottatt UD-støtte til prosjekter i Afghanistan: a) Center for Contemporary Arts Afghanistan (CCAA), i Kabul: UD-bevilgning 19.05.08 på USD 20 000 til utdannings-samarbeidsprosjekt vår/sommer 2008 i Kabul og b) UD har 30.06.08 bevilget NOK 30 000 i støtte til reise til Kabul som et ledd i vurdering av langsiktig samarbeid mellom KHiO og CCAA.
- KHiO har vært aktiv i diverse nettverk: Erasmus (student- og lærerutveksling m.m. i EU- og EFTA-land), CIRBUS (nordisk - design), KUNO (nordisk - billedkunst), Nortecas (nordisk - teater og dans), nordiske operadager. KHiO

overtok per 1.1.2008 sekretariatsfunksjonen for designnettverket CIRRUS. KHiO har i 2008 også fulgt opp arbeidet innenfor ELIA (European League of Institutes of the Arts). Ståle Stenslie var styremedlem i ELIA i siste periode.

- Det er etablert samarbeid med Mosambik på områdene dans og design.

Dans: KHiOs samarbeid med Dance Trust i Harare har også ført til et ønske om en sør-sør-utveksling mellom Dance Trust i Harare og Companhia Nacional de Canto e Danca i Maputo. KHiO har formelt samarbeid med begge organisasjoner. To representanter fra Escola Nacional de Musica i Maputo besøkte KHiO i september.

Design: Det er etablert et samarbeid mellom KHiO og Den nasjonal kunstsolen i Maputo (Escola Nacional de Artes Visuais = ENAV) på området design.

- Representanter for utenlandske institusjoner, blant annet fra India, Sveits, Kina, har besøkt KHiO for å drøfte samarbeid, spesielt når det gjelder utveksling, og det er også interesse for å se KHiOs nye lokaler.

2.2 Sektormål 2

Høyskolen skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid. Høyskolene har ansvar for utvikling av praktisk rettet forskning og utviklingsarbeid på sine fagområder.

Virksomhetsmål 2.1 - Høyskolen skal arbeide med kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet innenfor aktuelle kunst- og designfag.

Målsetning

FoU Fagansatte skal stimuleres til dokumentert refleksjon over eget FoU-arbeid.

Kunstnerisk utviklingsarbeid Undervisningen skal være basert på kunstnerisk utviklingsarbeid eller forskning. Fagansatte skal registrere eget FoU-arbeid. FoU-arbeidet skal følges opp av faglig ledelse.

Vurdering av måloppnåelse

- Undervisningen er i mange tilfeller basert på kunstnerisk utviklingsarbeid, men dette arbeidet kunne med fordel vært fundert sterkere i nasjonal og internasjonal faglig diskurs. Wainwright-rapporten etterlyser en tydeligere kopling mellom ansattes kunstneriske utviklingsarbeid og utviklingen av Kunsthøgskolens studieplaner og fagportefølje. Rapporten påpeker at kunstnerisk utviklingsarbeid har for liten plass i Kunsthøgskolen og at vi må etablere en kultur for fagutvikling som anerkjennes både nasjonalt og internasjonalt.
- Fakultetene har alle ambisjoner om økt fokus på FoU, men den konkrete oppfølgingen på fakultetene er varierende og må styrkes. Det er gode eksempler på at når ansatte sikres sammenhengende tid til FoU over lengre perioder oppnås positiv utvikling og resultater. Fakultetene stiller spørsmål ved FoU-utvalgets mandat og rolle.
- Kunsthøgskolen må skape et bedre miljø for oppfølging, kompetanseutvikling og dialog rundt fagutviklingen. Det er behov for å styrke refleksjon og dokumentasjon rundt det kunstneriske utviklingsarbeidet for å skape et faglig løft i Kunsthøgskolen. Et slikt løft er nødvendig for å opprettholde KHiOs nivå som institusjon på linje med søsterinstitusjonene NMH, AHO og KHiB.
- Registreringen av FoU-resultater er forbedret i forhold til tidligere år, men fortsatt er KHiOs FoU-rapportering langt fra dekkende. Det er uklart hva som skal regnes med i registreringen fordi så mange er i mindre stillinger. FoU-rapporten 2007, utarbeidet på grunnlag av registreringen, er forbedret i forhold til 2006 og har mange flere illustrasjoner. Arbeidet med Årbok 2008 kan sees som et vellykket tiltak.

Tiltak i 2008 (rapport)

- Design har økt oppfølgingen av de ansattes FoU-prosjekter, ved de øvrige fakultet gjennomføres det fagdager med fokus på FoU og eller FoU-relevante kurs.
- Det er gitt FoU-fri 50 % for hele skoleåret for to faglig ansatte.
- Det er gitt publiseringsstøtte til katalog og utvikling av manus til bok, reisestøtte til relevante konferanser med og uten (opplæringstiltak) egen presentasjon.
- Det utgis årbok i 2008. Redaksjonen har nedlagt et stort arbeid i å oppmuntre og støtte bidragsyttere som uten slik support, ikke ville ha levert stoff til årboken. Årbok 2008 vil bli et utgangspunkt for å evaluere status quo og nye tiltak til forbedring.
- FoU-administrasjonen har iverksatt til dels omfattende tiltak for å forbedre registreringen: forbedret registreringsskjemaet i KHiO, besøkt og gitt informasjon og opplæring på alle fakulteter, tilbudt individuell opplæring, og ettersporet data for enkeltpersoner.

Virksomhetsmål 2.2 - Høgskoler som tildeles ordinære stipendiatstillinger og stipendiatstillinger innen Program for kunstnerisk utviklingsarbeid skal sørge for god gjennomføring.

Målsetning

Stipendiatprogram for kunstnere Kunsthøgskolens fagområder skal styrkes gjennom å knytte til seg stipendiater som skal inngå som en aktiv ressurs for fagmiljøene. Det skal legges til rette for at stipendiatene får god oppfølging og best mulige arbeidsforhold.

Vurdering av måloppnåelse

- Kunsthøgskolen har lav måloppnåelse når det gjelder stipendiater. Kunsthøgskolens strategiplan legger opp til øking av antall stipendiater, men Kunsthøgskolen fikk ikke tildelt nye stipendiater i 2008, tross innsats fra fakultetene.
- Gjennomstrømmingen av stipendiater er lav - KHiO har fortsatt ikke uteksaminert en stipendiat gjennom Stipendiatprogrammet for kunstnere.
- Det har vært problemer med å skaffe tilfredsstillende arbeidsplasser til stipendiatene.
- Det er uklare rutiner for oppfølging av stipendiatene mellom fellesområdet og fakultetet som svekker kvaliteten på Kunsthøgskolens måloppnåelse.

Tiltak i 2008 (rapport)

- Fakultetene har hatt fokus på oppfølging av mulige søkere til stipendiatprogrammet.
- Det har vært fokus på å sikre tilfredsstillende arbeidsplasser for opptatte stipendiater.
- Det er igangsatt arbeid for å avklare rutiner, ansvars- og myndighetsforhold i stipendiatarbeidet.

2.3 Sektormål 3

Høyskolen skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Høyskolen skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.

Virksomhetsmål 3.1 - Høyskolen skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU - virksomheten.

Målsetning

Formidling Kunsthøgskolens fagansatte skal være aktører i det profesjonelle kunst- og designfeltet.

Samfunnsansvar Den faglige virksomheten skal være synlig i offentligheten.

Vurdering av måloppnåelse

- Kunsthøgskolen bør samordne og styrke fokus på formidling av den faglige aktiviteten.
- Fagansatte har separatutstillinger, deltar på kollektivutstillinger, er med på forestillinger og visninger, men det er ønskelig at aktiviteten i høyere grad synliggjøres i undervisningen som tilbys studentene.
- Fagansatte deltar på seminarer og konferanser, men kan være mer aktive bidragsytere på seminarene og konferansene. Fagansatte bør i større grad delta i samfunnsdebatten, det vil si skrive kronikker, delta i debattprogrammer på TV osv.
- Erfaringene med Uke 50 (Åpen skole, Åpen akademi) på visuell kunst og design tyder på at arrangementet har godt potensial.
- Det er skjedd en forskyvning av fokus i media mot den faglige aktiviteten ved Kunsthøgskolen som styrker Kunsthøgskolens omdømme som utdanningsinstitusjon.

Tiltak i 2008 (rapport)

- Internett er oppgradert og gir bedre formidling av ansattes og studenters faglige virksomhet.
- Årboka 2008 forelå i desember 2008
- Det gjennomføres kontinuerlig utstillinger i studentgallerier og forestillinger på Seilduken.

Virksomhetsmål 3.2 - Høyskolen skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.

Målsetning

Samfunns- og næringsutvikling Kunsthøgskolen skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.

Vurdering av måloppnåelse

- Fakultet for design har skrevet kronikk og hatt flere oppslag om design, samt arbeidet strategisk og systematisk ved å vise at design er strategisk og kan endre samfunnet ved å knytte seg opp mot BI, NHO, Norsk Designråd, Innovasjon Norge og Forum for kultur og næringsliv.

Tiltak i 2008 (rapport)

- Konferansen Kunst + Kapital er gjennomført i november 2008

2.4 Sektormål 4

Høyskolen skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnytting av ressursene.

Virksomhetsmål 4.1 - Høyskolen skal føre en aktiv arbeidsgiverpolitikk som bidrar til å rekruttere og utvikle kompetanse som reflekterer institusjonens oppgaver og ansvarsområder.

Målsetning

Fagkompetanse De fagansatte skal ha høy fagkompetanse og god evne til å formidle studienes fagområder. Kunsthøgskolen skal arbeide for å heve faglig ansattes kompetanse slik at andelen ansatte med førstekompetanse øker.

Vurdering av måloppnåelse

- Kunsthøgskolens fagansatte har høy kompetanse og får generelt gode tilbakemeldinger fra studentene, men på flere områder er det ikke tilstrekkelig samsvar mellom fagkompetansen og studienes behov.
- Det gjennomføres tiltak på ulike fagområder for å styrke ansattes kompetanseutvikling som fungerer bra. Men Kunsthøgskolen mangler helhetlige strategier på området og fakultetene og høgskoleledelsen vil legge bedre og mer systematisk tilrette for ansattes kompetanseutvikling. Wainwright-rapporten mener et slikt program særlig bør fokusere på nye metoder for undervisning og læring innen kunst og design.
- Mulighetene for å søke om personlig opprykk benyttes og andelen ansatte med førstekompetanse er i god utvikling. Det er likevel fortsatt sprik mellom ansattes formelle og reelle kompetanse og ansatte bør i høyere grad oppmuntres til å søke personlig opprykk.

Tiltak i 2008 (rapport)

- Det er gjennomført ulike tiltak for kompetanseutvikling og FoU dager på fakultetene.
- Billedkunst prioriterer å redusere bruk av midlertidige stillinger gjennom utlysning og tilsetning i sentrale fagområder.

Virksomhetsmål 4.2 - Høyskolen skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

Målsetning

Personalpolitikk Det skal være en effektiv bruk av den samlede kompetansen og et godt samspill mellom faglige og administrative ressurser.

Vurdering av måloppnåelse

- Arbeidsmiljøseminarer er gjennomført og tiltak iverksatt. Det er høy grad av bevissthet om betydningen av og engasjement for godt fysisk og psykososialt arbeidsmiljø. Aktiv og positiv medvirkning fra de tillitsvalgte. Tillitsvalgte ønsker at ressursen til frikjøp av tillitsvalgte økes i forhold til nivået i 2008.

- Arbeidsmiljøet ved kunstakademiet er blitt betydelig forbedret. Det har vært svikt i rutineene knyttet til arbeidsmiljøutvalget, men i løpet av høsten er det satt fornyet fart i arbeidet med å bedre arbeidsmiljøet på hele KHiO. AMU ønsker en ressurs til å drive AMU-utvalget.
- Det er gjort et betydelig arbeid for å avklare studielederrollens ansvars- og myndighet.
- Fakultet for visuell kunst er på nåværende tidspunkt, inntil samlokalisering, delt på to studiesteder og omfanget av dekan- og fakultetetskoordinatorressursen må vurderes. (se 4.3.1. forslag til budsjettprioriteringer).
- Det har fra flere hold vært meldt om utfordringer i samspeillet mellom fellesområdet og fakultetene. Det er gjort tiltak for forbedring som tydeliggjør dekanens myndighet over tekniske og administrative ressurser, som må følges opp fremover.
- Fakultet for design og fakultet for scenekunst etterlyser en studieadministrativ ressurs som står bedre i forhold til de studieadministrative oppgavene som må løses ved studieprogrammene. (se 4.3.1. forslag til budsjettprioriteringer).
- Det er uklarheter i samhandlingen mellom FoU-arbeidet/stipendiatoppfølgingen på fakultetene og FoU-administrasjonen.

Tiltak i 2008 (rapport)

- Det er arbeidet med forberedelse av arbeidsmiljøundersøkelse som skal gjennomføres i 2009.
- Studielederrollen er gjennomgått og tydeliggjort i 2008 med sikte på å avklare myndighet og ansvar spesielt i forhold til dekan og til studieadministrasjon.
- Dekanenes myndighet i forhold til de tekniske og administrative ressursene er utredet og det er iverksatt endringer.

Virksomhetsmål 4.3 - Høgskolen skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen med fokus på god intern kontroll og effektiv ressursforvaltning som tar hensyn til institusjonens strategiske prioriteringer.

Målsetning

- **Kvalitetsmål og strategi** Kunsthøgskolens kvalitetsmål skal reflektere strategisk plan og revideres årlig. På bakgrunn av erfaringene med kvalitetsarbeidet skal strategisk plan gjennomgå og evt. foreslås revidert hvert annet år.
- **Plan og budsjettprosess** Kunsthøgskolen skal ha en ryddig og gjennomiktig plan- og budsjettprosess som bidrar til en optimal fordeling av ressursene og til å utvikle virksomheten. Det skal utvikles årsplaner for Kunsthøgskolen som innfrir målene og som følges opp, revideres og evalueres. Ressursfordeling skal bidra til at Kunsthøgskolen når målene.

Vurdering av måloppnåelse

- Arbeidet med revisjon av kvalitetssystemet er gjennomført. NOKUTs sakkyndige komité har vurdert at alle merknader og råd fra første evaluering er fulgt opp, og at KHiO er ved årets utgang på god vei til å få et kvalitetssystem som har god forankring i institusjonen. Komiteen anbefaler allikevel at KHiO må ha dokumentert et fullført årshjul med blant annet kvalitetsrapport til styret før godkjenning av systemet.
- Wainwright-rapporten anbefaler KHiO å ha fokus på videre utvikling av kvalitetssystemet i forhold til internasjonale standarder for kompetansemål og læring.
- Fakultetsrapportene fungerer bra, men mal for fellestjenesterapporten må utvikles slik at den gir et samlet bilde av aktiviteten på fellesområdet. Mal for rapportene endres fremover slik at fakultetenes og fellesområdets prioriteringer fremgår tydeligere.
- Plan og budsjettprosessene er bedret. Prosessen starter tidligere og det er bedre dialog underveis, men det er fortsatt behov for å styrke dialogen mellom fellesområdet og fakultetene tidlig i prosessen. Erfaringene med interne styringsdialoger i budsjettprosessen er gode for både fakultetsledelse og høyskoleledelse, men studieledere og studentrepresentanter må involveres i dialogene fremover.
- Ressurssituasjonen er stram. Det er høy aktivitet på utdanningssiden, spesielt bachelornivået - og det meldes særlig om utfordringer knyttet til kompetanseutvikling av ansatte og utfordringer knyttet til å holde tilstrekkelig fokus på ansattes kunstneriske utviklingsarbeid.
- Det er behov for å effektivisere saksbehandling og arkivfunksjonen. Kunsthøgskolen trenger et redskap som gir rask, effektiv og pålitelig tilgang til de interne arkiv- og informasjonsressurser.
- For å innfri Kunsthøgskolens samlede forpliktelser som høyskole bør det generelt legges noe mindre vekt på undervisning, og noe mer vekt på kompetanseutvikling, fagutvikling og oppfølging av stipendiater. I tillegg må det fortsatt være fokus på faglig prioritering av de tekniske og administrative ressursene.

Tiltak i 2008 (rapport)

- Det er utviklet kvalitetsmål for Kunsthøgskolen som del av arbeidet med kvalitetssikring.
- Det gjennomføres ressursgjennomgang på alle fakultet og på fellesområdet i løpet av 2008.
- Planprosessen er gjennomgått og utvidet slik at den starter tidligere og har større fokus på dialog mellom fakultet og fellesområde.

Ressursbruk og resultater

Årsregnskapet for 2008 ble rapportert til KD og DBH med kopi til Riksrevisjonen 16.02.2009 og følger også som eget vedlegg (se økonomidata kapittel 4).

3. PLANER FOR 2009

3.1 Plan for virksomheten i 2009

3.1.1 Sektormål 1

Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innen forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

Virksomhetsmål 1.1 - Høyskolen skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.

Målsetning (rekruttering)

Søkere Kunsthøgskolen skal gjennom rekrutteringen nå de fremste talentene og aktivt sikre mangfold i søkermassen. Potensielle søkere skal få god informasjon om Kunsthøgskolen og om hvert enkelt fagområde.

Opptak Søkere skal vurderes ut i fra fastsatte kriterier for det enkelte studieprogram. Kunsthøgskolens samlede studentmasse skal reflektere en variert og allsidig bakgrunn og et bredt nasjonalt og internasjonalt mangfold.

Risikovurdering (rekruttering)

Søkningen til KHiOs studier er gjennomgående høy. Men søkningen til de materialbaserte kunstfagene har gått ned.

Det er en utfordring å oppnå en rekruttering som i høyere grad representerer et tverrsnitt av befolkningen. Oppfølging av søkere og opptak, informasjon og mottak av nye studenter krever fokus.

De viktigste hindrene (risikoene) som truer måloppnåelsen er:

<i>Risikofaktorer</i>	<i>Sannsynlighet - konsekvens</i>	<i>Kritiske suksessfaktorer</i>
Lav søkerandel	lav - høy	Høy søkerandel pr studieplass
Liten bredde og mangfold i søkermassen	middels - middels	God bredde og mangfold i søkermassen

Tiltak i 2009 (plan) for å redusere risiko og sikre måloppnåelse (rekruttering)

- Det skal gjennomføres en omlegging av internett, der fagene profileres tydeligere.
- Oversettelse av studieplaner til engelsk (kortversjoner).
- Annonseringsformer fortsetter som tidligere. Studiekatalogen skal utvikles med en differensiering av Design, Kunstakademiet, Kunstfag og Scenekunst. I rekrutteringsarbeidet skal det legges spesielt vekt på markedsføring og

informasjon om kunstfagstudiene og studiet i klassisk ballett og det skal gjennomføres tiltak for å få flere studenter med flerkulturell bakgrunn til høgsolen.

- Danseutdanningene har kontinuerlig fokus på rekruttering av mannlige søkere. Fakultetene skal i løpet av 2009 vurdere om det er behov for ytterligere tiltak for å justere kjønnsbalansen i studentmassen på studieprogrammene.
- Fra 2009 vil arrangementet Uke 50 utvides til å dekke hele Kunsthøgskolen. Det vil gi en profilering av alle skolens fagområder. Profilering av Nye Seilduken skal også bidra til å skape større interesse omkring fagene og Kunsthøgskolen.
- Fakultet for scenekunst og studieadministrasjonen vil begge ha fokus på å bedre kommunikasjonen om tilgjengelige administrative ressurser for å planlegge og gjennomføre opptaksprøvene.
- Kunstfag vil vurdere å endre opptaksrammene slik at det tas flere studenter opp på BA og færre på MA for bedre å tilpasse opptaksrammene til søkerfellene.

Målsetning (studier)

Studieportefølje Studiene skal gi høy kunst- og designfaglig kompetanse. og Studiene skal kvalifisere studentene til å møte profesjonsnivået. Studieporteføljen skal vurderes jevnlig. Ekstern evaluering av studieprogram skal gjennomføres etter behov.

Bachelorprogram Bachelorstudiene skal gi grunnleggende utdanning i kunstnerisk og designfaglig praksis. Undervisningen skal føre studentene inn i de relevante fagområdenes teori og historie. Studiene skal fremme ferdigheter på basis av faglig refleksjon og analyse.

Masterprogram Masterstudiene skal gi studentene rom for spesialisering og fordykning. Undervisningen skal utfordre studentenes evne til selvstendig faglig praksis, kritisk refleksjon, metodebruk og teoridannelse. Masterstudiene skal gi kunstnerisk kompetanse på høyeste nivå og kvalifisere til opptak i Det nasjonale programmet for kunstnerisk utviklingsarbeid eller relevante doktorgradsprogrammer.

Etter- og videreutdanning Etter- og videreutdanningstilbudet (KHiO+) skal aktivt bidra til profesjonenes kompetanseheving.

Risikovurdering (studier)

Kunsthøgskolen har et høyt faglig nivå. På enkelte områder er det behov for å styrke masternivået, først og fremst innen scenekunst.

De viktigste hindrene (risikoene) som truer måloppnåelsen er:

<i>Risikofaktorer</i>	<i>Sannsynlighet - Konsekvens</i>	<i>Kritiske suksessfaktorer</i>
Manglende utvikling av masternivået	Middels - middels	Utviklet masternivå på alle relevante områder
Lav inntakskvalitet	Lav - middels	Gode og motiverte studenter
Mangel på 1. stillingskompetanse på enkelte fagområder	Middels - høy	Høy kompetanse hos faglig undervisningspersonalet

Tiltak i 2009 (plan) for å redusere risiko og sikre måloppnåelse (studier)

- Forholdet mellom måltall og faktiske studenttall skal vurderes i 2009. Samsvaret mellom aktivitetsnivå og ressursrammer til utdanningsaktivitet vurderes nærmere på bakgrunn av konklusjoner i ressursgjennomgangene på alle fakultet og på fellesområdet. Det planlegges gjennomganger på fakultetene for å bedre sammenheng og ressursbruk mellom bachelor- og masterstudiene.
- Scenografistudiet skal evalueres, studieplanen revideres våren 2009 og nytt opptak utsettes til 2010. Utsettelsen skjer for å sikre tilstrekkelig tid til planprosessen og fordi gjennomføring av felles moduler med design vil kunne gjennomføres på en bedre måte etter samlokalisering. Som ledd i den løpende eksterne evalueringen av KHiOs studier vurderes det i 2009 å gjennomføre en ekstern evaluering av kunstfagstudiene.
- Samarbeid med Norges musikkhøgskole og Den Norske Opera og Ballet om operautdanning starter høsten 2009. Opptakstall for dette studium og eventuelle konsekvenser for fremtidig opptak på årsstudium i opera vil bli vurdert på et senere tidspunkt. Nytt påbyggingsstudium i skuespill starter opptak fra høsten 2009.
- Innen etter- og videreutdanning skal det arbeides med økt fokus på informasjonsmateriell, på interaktiv kommunikasjon for kursdeltakere på internett, og gjennom vurdering av KHiO+ sin profil i KHiOs fremtidige profilering. Samarbeidet med fagområdene skal videreutvikles med særlig vekt på billedkunst og scenekunst.

Fastsetting av resultatmål for 2009

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå 2009
	2005	2006	2007	2008	
Antall primærøkere per studieplass (jf også virksomhetsmål 4.1)	Departementet henter tall fra DBH				11
Studietilbud i samarbeid med andre institusjoner					1

Virksomhetsmål 1.2 - Høgskolen skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømming.

Målsetning

Kommunikasjon og samarbeid Det skal legges til rette for god kommunikasjon og informasjonsflyt mellom ansatte, studenter og ledelse på kunsthøgskolen. Det skal være kanaler som sikrer at alle blir hørt i saker som påvirker arbeidsplasser og studiehverdagen. Det skal stimuleres til samhandling, medbestemmelse og meningsutveksling i formelle og uformelle møteplasser for å bidra til et godt læringsmiljø.

Helse, miljø og sikkerhet Kunsthøgskolen skal ha et åpent og inkluderende læringsmiljø og legge tilrette for studenter og ansatte med spesielle behov. Det skal være nulltoleranse for trakassering og mobbing. Det skal foreligge sikkerhetsinstrukser for alle verksteder. Ansatte og studenter skal ha god kjennskap til HMS forhold som er relevante.

Lokaler, verksteder og utstyr Undervisningslokaler, verksteder og utstyr skal utvikles i henhold til faglige behov. Kunsthøgskolens ressurser skal i prinsippet være tilgjengelige for samtlige studenter og ansatte. Det skal legges tilrette for opplæring og arbeid i henhold til studieplanen.

Bibliotek Biblioteket skal være et ressurs- og kompetansesenter for høgskolens undervisning, forskning og utvikling.

Studieadministrasjon Studieadministrasjonen skal være en service- og informasjonsenhet for fakultetene, studenter, fagansatte og gjestelærere. Studieadministrasjonen skal samarbeide nært med studieledere om planlegging og gjennomføring av programmene og samtidig påse at studiet gjennomføres i henhold til lover og retningslinjer.

Risikovurdering

Det er ingen spesielt kritiske faktorer knyttet til gjennomstrømming. Gjennomstrømmingen er god, blant annet som følge av den tette individuelle oppfølgingen av studentene.

IT-utviklingen innenfor kunst- og designområdet går så fort at KHiO har en stor utfordring i å følge utviklingen og å tilbys studentene tidsmessig faglig kompetanse og utstyr.

Det er knyttet risiko til om høyskolens undervisnings- og vurderingsformer er gode og relevante, samt tilgjengelighet til tidsmessig utstyr, verksteder og gode studentarbeidsplasser & utstillingslokaler og scener. Også tilstrekkelig teknisk støtte til verkstedene i BT2 er en usikkerhetsfaktor.

De viktigste hindrene (risikoene) som truer måloppnåelsen er:

<i>Risikofaktorer</i>	<i>Sannsynlighet - konsekvens</i>	<i>Kritiske suksessfaktorer</i>
For svak oppfølging og individuell veiledning	Lav - Middels	God undervisning og veiledning til studentene
Ikke egnede undervisningslokaler og utstyr	Lav - middels	God tilgang på verkstedsressurser og gode studentarbeidsplasser og egnede utstillingslokaler
Tilstrekkelig teknisk støtte	Høy - høy	God bemanning av verkstedene
Ikke tidsmessig IT-utstyr	Middels - middels	Tilstrekkelig IT utstyr for god undervisning

Tiltak i 2009 (plan) for å redusere risiko og sikre måloppnåelse

- Det skal foregå utviklingsarbeid med tanke på å revidere studieplaner og emnebeskrivelser spesielt ved billedkunst-, kunsthøgskole-, design- og scenografistudiene.
- Fakultet for visuell kunst skal prioritere arbeidet med å sikre tilfredsstillende og forutsigbare forhold for avgangsutstillingene.
- De administrative rutiner ved elektronisk studentevaluering skal vurderes endret ved at seksjon for studier og etterutdanning overtar ansvaret for å administrere og gjennomføre undersøkelsene. Kapasiteten på elektronisk studentevaluering skal vurderes utvidet.
- Fakultetene skal avsette midler til kompetanseutvikling for lærere spesielt knyttet til veiledningskompetanse, utvikling av pedagogiske alternativer i undervisningen og til skrivekurs for lærere.
- Kommunikasjon mellom lærer, studieleder, studieadministrasjon og student skal styrkes ved etablering av en felles digital plattform for dette, for eksempel en læringsplattform.
- Det studieadministrative systemet som KHiO (M-STAS) bruker kan være under utvikling og KHiO vil vurdere å bytte til alternativt system (FS).
- Fakultet for design arbeider med å klargjøre kompetansekrav og læringsmål i studieplanene i forhold til internasjonale krav.

Fastsetting av resultatmål for 2009

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå 2009
	2005	2006	2007	2008	
Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år	Departementet henter tall fra DBH				56
Studenter per undervisnings-, forsknings-, og formidlingsstilling					7

Virksomhetsmål 1.3 - Høyskolen skal ha et utstrakt internasjonalt utdannings samarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet.

Målsetning

Kunsthøgskolen skal være aktiv i internasjonalt samarbeid og i nettverk for å stimulere studentenes læringsutbytte, og for å fremme norsk kunst og design.

Risikovurdering

Kunsthøgskolen har noe undervisning på engelsk, men ikke tilstrekkelig for å sikre utenlandske studenter fullt ut klarer å følge undervisningen og at utveksling på alle fagområder er mulig. KHiOs markedsføring kan i større grad gjøres på engelsk, ikke minst på nettsidene.

Det er viktig at KHiO har et bevisst forhold til sin bruk av internasjonale avtaler.

De viktigste hindrene (risikoene) som truer måloppnåelsen er:

<i>Risikofaktorer</i>	<i>Sannsynlighet - konsekvens</i>	<i>Kritiske suksessfaktorer</i>
For begrenset tilrettelegging for utveksling	Middels - middels	Studiene og nettsidene er tilrettelagt for utveksling
Manglende motivasjon for utveksling i fagmiljøet	Middels - høy	Fagmiljøene er aktive i internasjonale nettverk og tilrettelegger for utveksling
Fagmiljøer har svake internasjonalt nettverk	Middels - middels	Deltakelse i internasjonale nettverk

Tiltak i 2009 (plan) for å redusere risiko og sikre måloppnåelse

- Videreføring av arbeidet for bedre og bredere informasjon på engelsk på KHiOs internettside om studiemuligheter og utvekslingsopphold ved KHiO.

- Oversettelse av studieplaner til engelsk (kortversjoner).
- KHiO vil følge opp tilbudet i 2007 og 2008 fra KHiO om egne norskkurs for utenlandske studenter ved KHiO. En tar sikte på å tilby kurset også for utenlandske ansatte.
- Gjennomføre semestervise møter for samlet oppsummering av rapportering/evaluering av studenters og læreres utvekslingsopphold ved utenlandske samarbeidsinstitusjoner.
- Tiltak for ansatte i faglige og administrative stillinger om kompetanseheving i språk, som et ledd i økt utveksling med utenlandske samarbeidsinstitusjoner.
- Sørge for budsjett for stimulering av lærerutveksling (jf. gjeldende ordning med midler på 0165 til dekning av utgifter som ikke dekkes av stipendmidler, f. eks. Erasmus, Nordplus el. likn.).
- Øke utvekslingsaktiviteten innen scenekunsthagene.
- KHiO avholder kontaktmøte med aktuelle kunstutdanningsaktører som en oppfølging av KHiOs funksjon som knutepunktsinstitusjon for samarbeid om kunstutdanning i utviklingsland.
- Oppfølging av samarbeidet med institusjonene i Kabul, Ramallah og Maputo.
- Forundersøkelse om samarbeid med ISAC (hva er navnet på og hvor ligger denne institusjonen?) på området kunst og design. Betinget av støtte fra Fredskorpset.
- Fordeling av nye plasser under Kvoteordningen.

Fastsetting av resultatmål for 2009

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå 2009
	2005	2006	2007	2008	
Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende)	Departementet henter tall fra DBH				40
Antall fremmedspråklige utdanningstilbud					-
Studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (fellesgrader)					-

3.1.2 Sektormål 2

Universiteter og høyskoler skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.

Virksomhetsmål 2.1 - Høyskolen har ansvar for utvikling av praktisk rettet forskning og utviklingsarbeid på sine fagområder og skal arbeide med kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet innenfor aktuelle kunst- og designfag.

Målsetning

FoU Fagansatte skal stimuleres til dokumentert refleksjon over eget FoU-arbeid.

Kunstnerisk utviklingsarbeid Undervisningen skal være basert på kunstnerisk utviklingsarbeid eller forskning. Fagansatte skal registrere eget FoU-arbeid. FoU-arbeidet skal følges opp av faglig ledelse.

Risikovurdering

Det er risiko for at undervisning prioriteres på bekostning av kunstnerisk og faglig utviklingsarbeid og forskning. Det er vesentlig å stimulere/utvikle kompetansen og motivasjonen for FoU-arbeid.

De viktigste hindrene (risikoene) som truer måloppnåelsen er:

<i>Risikofaktorer</i>	<i>Sannsynlighet - konsekvens)</i>	<i>Kritiske suksessfaktorer</i>
Lav fokus på kunstnerisk å utviklingsarbeide og forskning.	Middels - høy	- Prioritering av kunstnerisk utviklingsarbeide og forskning - god ledelse av FoU
Ikke tilfredsstillende kvalitet på det kunstneriske utviklingsarbeidet	Lav - middels	Høy kvalitet på kunstnerisk utviklingsarbeid

Tiltak i 2009 (plan) for å redusere risiko og sikre måloppnåelse

- Fakultetene skal ha større fokus på oppfølging av fagansattes FoU og vil gjennomføre ulike fagdager og seminarer for ansatte.
- Kunstnerisk utviklingsarbeid og FoU skal styrkes som satsningsområde ved Kunsthøgskolen.

Det skal utarbeides en samlet strategi for området med handlingsplaner som skal inkludere:

- kompetanseutviklende tiltak for fagpersonalet
- etablering av et FoU-forum for presentasjon og debatt om prosjekter med jevnlig interne møter og halvårlige åpne møter

- vurdering av insentivordninger som FoU-stipendier som gir sammenhengende tid til FoU
- økt oppfølging av fagansatte for å sikre synliggjøring og deprivatisering av FoU-arbeidet gjennom økt dokumentasjon og refleksjon.
- etablering av tydeligere rutiner for FoU-rapportering
- evaluering av FoU-utvalgets mandat og arbeidsform.

Virksomhetsmål 2.2 - Kunsthøgskoler som tildeles ordinære rekrutteringsstillinger og rekrutteringsstillinger innen kunstnerisk utviklingsarbeid, skal sørge for høy kvalitet i utdanningen.

Målsetning

Stipendiatprogram for kunstnere Kunsthøgskolens fagområder skal styrkes gjennom å knytte til seg stipendiater som skal inngå som en aktiv ressurs for fagmiljøene. Det skal legges til rette for at stipendiatene får god oppfølging og best mulige arbeidsforhold.

Risikovurdering

Risikoen er knyttet til mangel på fokus på rekruttering, oppfølging og uteksaminering av stipendiater. Det kan være vanskelig å finne kompetente veiledere til stipendiatene fordi det kreves en spisskompetanse som ikke mange har. Stipendiatenes prosjekter er ofte både logistisk og økonomisk krevende, og stipendiatprogrammet har manglende økonomi til gjennomføring av de kunstneriske prosjektene.

De viktigste hindrene (risikoene) som truer måloppnåelsen er:

<i>Risikofaktorer</i>	<i>Sannsynlighet - konsekvens</i>	<i>Kritiske suksessfaktorer</i>
Manglende integrering av stipendiatene i den strategiske fagutviklingen	Middels - høy	Godt og inkluderende fagmiljø
Sviktende oppfølging av stipendiatene	Middels - høy	God tilgang på kompetente ressurser til faglig veiledning og oppfølging.

Tiltak i 2009 (plan) for å redusere risiko og sikre måloppnåelse

- Fakultetene skal ha større fokus på stipendiatrekrutteringen, drive mer oppsøkende virksomhet og bistå søkere bedre i søknadsprosessen.
- Det skal legges vesentlig større vekt på oppfølging av stipendiatene og integrering i fagmiljøene.
- Uklarheter mellom fellesområdets og fakultetenes ansvar for stipendiatene skal avklares.

Fastsetting av resultatmål for 2009

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå 2009
	2005	2006	2007	2008	
Andel ferdige stipendiater av opptatte personer på stipendprogram 5 år tidligere	Departementet henter tall fra DBH				75%

3.1.3 Sektormål 3

Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universiteter og høyskoler skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.

Virksomhetsmål 3.1 - Høyskolen skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU - virksomheten.

Målsetning

Formidling Kunsthøgskolens fagansatte skal være aktører i det profesjonelle kunst- og designfeltet.

Samfunnsansvar Den faglige virksomheten skal være synlig i offentligheten.

Risikovurdering

Det kunstneriske utviklingsarbeidet blir i stor utstrekning gjort offentlig, men formidlingen skjer i begrenset grad innad som en del av Kunsthøgskolens virksomhet. Det er risiko for at det ikke avsettes tilstrekkelig tid og ressurser til formidling. Det foreligger en risiko for at undervisning prioriteres og at det også mangler incitament og gode kanaler for formidling av faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.

De viktigste hindrene (risikoene) som truer måloppnåelsen er:

<i>Risikofaktorer</i>	<i>Sannsynlighet - konsekvens</i>	<i>Kritiske suksessfaktorer</i>
Lav synlighet i den faglige diskurs og offentlige debatt	Middels - lav	Formidlingen holder høy kvalitet
Uklare incentiver til å vektlegge formidlingsaktiviteter	Middels - lav	Det settes av tilstrekkelig tid og ressurser til formidling.

Tiltak i 2009 (plan) for å redusere risiko og sikre måloppnåelse

- Omlegging av internett.
- Mer proaktivt arbeid mot media for å få de fagansatte og fagområdene frem. Ansatte skal motiveres til å delta i samfunns- og kulturdebatten og på fagseminarer.
- Den faglige virksomheten og skolens fagområder skal synliggjøres bedre på internett og i media, og det skal skapes bedre rammer om forestillinger og utstillinger.
- Uke 50 skal gjennomføres for hele KHiO fra 2009. Det vil gi to årlige formidlingspunkt for studentaktiviteter: uke 50 (høst) og avgangspresentasjoner (vår).
- Det skal arbeides for å utvikle gode visningsmuligheter for design og visuell kunst etter samlokalisering i 2010.

Virksomhetsmål 3.2 - Høgskolen skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.

Målsetning

Samfunns- og næringsutvikling Kunsthøgskolen skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.

Risikovurdering

Det er risiko for at vi har for begrenset fokus på våre fags rolle og relevans i samfunnsutviklingen.

De viktigste hindrene (risikoene) som truer måloppnåelsen er:

<i>Risikofaktorer</i>	<i>Sannsynlighet - konsekvens</i>	<i>Kritiske suksessfaktorer</i>
Begrenset bevissthet i bruk av våre nettverk i samfunns- og næringsliv	Middels - lav	Studenter er aktive deltagere i samfunnsdebatt og -utvikling
Manglende kultur for nyskaping/innovasjon i samarbeid med næringslivet	Middels - lav	- Relevante kontakter i samfunns- og næringsliv - Fokus på omverden i FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid

Tiltak i 2009 (plan) for å redusere risiko og sikre måloppnåelse

- Design vil arbeide med å formidle en sosial og miljøbevisst tilnærming til studenter og andre.
- Fortsatt deltagelse i internasjonale prosjekter som Kunstakademiet i Ramallah, CCAA i Kabul, som nettverkskoordinator for internasjonale nettverk og i internasjonale fora vil gi en bevissthet om rollen som aktør i samfunnsutviklingen.
- Kunsthøgskolen skal arrangere Kunst+Kapital i samarbeid med BI og Forum for kultur og næring.

3.1.4 Sektormål 4

Universiteter og høyskoler skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivarettatt innenfor rammen av disponible ressurser.

Virksomhetsmål 4.1 - Høyskolen skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.

Målsetning

Fagkompetanse De fagansatte skal ha høy fagkompetanse og god evne til å formidle studienes fagområder. Kunsthøgskolen skal arbeide for å heve faglig ansattes kompetanse slik at andelen ansatte med førstekompetanse øker.

Risikovurdering

Risikoen er knyttet til at høgskolen ikke klarer å rekruttere, vedlikeholde og videreutvikle en høy fagkompetanse på sentrale områder.

<i>Risikofaktorer</i>	<i>Sannsynlighet - konsekvens</i>	<i>Kritiske suksessfaktorer</i>
Mangelfull analyse og planlegging og utvikling av fremtidig kompetansebehov	Middels - høy	- Høy fokus på kompetanseutvikling - Høy kvalitet i tilsettingsprosesser

Tiltak i 2009 (plan) for å redusere risiko og sikre måloppnåelse

- Kunsthøgskolens satsning på kunstnerisk utviklingsarbeid (se pkt 2.1) skal særlig økes på de områder hvor det er sprik mellom ansattes fagkompetanse og studieprogrammenes behov.
- Fakultetene skal utvikle program for kompetanseutvikling av ansatte som styrker sammenhengen mellom fagkompetansen og studienes behov. (se pkt. 1.2.1)
- Scenekunst skal prioritere å motivere ansatte til å søke opprykk.

Fastsetting av resultatmål for 2009

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå 2009
	2005	2006	2007	2008	
Driftsutgifter per avlagte 60-studiepoengsenhet	Departementet henter tall fra DBH				-
Forholdet mellom vitenskaplige og administrativt ansatte					-

Virksomhetsmål 4.2 - Høgskolen skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

Målsetning

Personalpolitikk Det skal være en effektiv bruk av den samlede kompetansen og et godt samspill mellom faglige og administrative ressurser.

Risikovurdering

Det er risiko knyttet til å sikre tilstrekkelig bemanning og riktig kompetanse i alle ledd, spesielt i grensesnittet mellom ledelse, fag og administrasjon.

<i>Risikofaktorer</i>	<i>Sannsynlighet - konsekvens</i>	<i>Kritiske suksessfaktorer</i>
Uklarhet i ansvars- og oppgavefordelingen mellom fag og administrasjon og internt i administrasjonen	Middels - middels	Klar ansvarsfordeling og organisering av arbeidsoppgaver
Lav fokus på faglig prioritering av de tekniske og administrative ressursene.	Middels - høy	God og tydelig ledelse og organisering
Skjev lønnsutvikling mht kjønn	Middels - middels	Lik lønnsutvikling

Tiltak i 2009 (plan) for å redusere risiko og sikre måloppnåelse

- Koordinatorressursen ved fakultet for visuell kunst økes fra januar 2009.
- Høgskoleledelse og fakultetsledelse skal arbeide for å styrke samhandlingen med ansattes organer med henblikk på å øke medvirkningen og medbestemmelsen ved Kunsthøgskolen. Det skal gjennomføres opplæring/seminar for tillitsvalgte. Ressursen til frikjøp av tillitsvalgte videreføres på samme nivå som i 2008. Det avsettes egne budsjettmidler til AMU-utvalget.
- En konklusjon i arbeidet med studielederrollen er at stillingene kun i svært begrenset grad bør kombinere undervisning og studieledelse - og fortrinnsvis være fulltidsstillinger. På denne bakgrunn skal antallet studielederstillinger på de enkelte fakultet avklares tidlig i 2009.
- Erfaringene med presisering av dekanenes myndighet over administrative og tekniske ressurser skal gjennomgås i løpet av 2009.
- På bakgrunn av avklaringen av studielederrollen og ressursgjennomgangen må omfanget av den administrative støtten til fakultetene vurderes.
- Det skal gjennomføres tiltak for å bedre samhandlingen mellom FoU-arbeidet/stipendiatoppfølgingen på fakultetene og FoU-administrasjonen.

Fastsetting av resultatmål for 2009

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå 2009
	2005	2006	2007	2008	
Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker-, og formidlingsstillinger	Departementet henter tall fra DBH				60%
Andel kvinner, totalt og etter stillingskategori;					50%
- Adm. stillinger					50%
- Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger					50%

Virksomhetsmål 4.3 - Høgskolen skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer.

Målsetning

- **Kvalitetsmål og strategi** Kunsthøgskolens kvalitetsmål skal reflektere strategisk plan og revideres årlig. På bakgrunn av erfaringene med kvalitetsarbeidet skal strategisk plan gjennomgås og evt. foreslås revidert hvert annet år.
- **Plan og budsjettprosess** Kunsthøgskolen skal ha en ryddig og gjennomiktig plan- og budsjettprosess som bidrar til en optimal fordeling av ressursene og til å utvikle virksomheten. Det skal utvikles årsplaner for Kunsthøgskolen som innfrir målene og som følges opp, revideres og evalueres. Ressursfordeling skal bidra til at Kunsthøgskolen når målene.

Risikovurdering

Det er alltid en viss risiko for at høgskolens faktiske disponeringer og ressursbruk ikke tar tilstrekkelig hensyn til de overordnede mål og de strategiske prioriteringene.

<i>Risikofaktorer</i>	<i>Sannsynlighet - konsekvens</i>	<i>Kritiske suksessfaktorer</i>
Utydelige mål og uklar planprosess	Lav - høy	Tydelige og godt kommuniserte og klare mål
Manglende kompetanse på lønn- og økonomisystemer	Lav - høy	En gjennomiktig og god plan- & budsjettprosess
Dårlig innkjøpsorganisering	Lav - middels	Høy kompetanse innenfor økonomi, regnskap, lønn og anskaffelser
Lav datasikkerhet og dårlig IT-infrastruktur	Lav - middels	God IT-infrastruktur og datasikkerhet

Tiltak i 2009 (plan) for å redusere risiko og sikre måloppnåelse

- Det skal gjennomføres en vurdering av høgskolens mål i løpet av våren 2009. I den forbindelse skal det også vurderes om det er behov for å foreslå endringer i Kunsthøgskolens strategiske plan. Et eventuelt behov for justering av KHiOs strategi i forbindelse med samlokalisering i 2010 skal også vurderes.
- Det skal skje en bedre synliggjøring av aktiviteten fra fellesområdene. Mal for fellestjenesterapporten skal utvides og det skal vurderes å utvikle seksjonsrapporter.
- Innføring av digitalt arkivsystem må igangsettes i 2009.
- På bakgrunn av ressursgjennomgangene skal det foretas justeringer for å skape bedre samsvar mellom måltall, ressursrammer og studietilbud.
- Arbeidet med implementering av risikostyring skal vektlegges og videreutvikles som en integrert del av mål- og resultatstyringen.

Fastsetting av resultatmål for 2009

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå 2009
	2005	2006	2007	2008	
Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	Departementet henter tall fra DBH				1,2
Avregninger (viser hvor stor tilgang/avgang det er i avsetninger)					- 2,934 mill.
Antall anmerkninger fra Riksrevisjonen					Ingen

3.2 Plan for tildelt bevilgning for 2009

Fordelingen av interne budsjetterrammer for 2009 til fakultetene og det administrative fellesnivået ble vedtatt av høgskolestyret i desembermøtet 2008, og er senere justert med bakgrunn i resultatet av regnskapssalderingen for 2008 (jf. styremøtet i februar 2009). På bakgrunn av styrets vedtak har direktøren utarbeidet interne disponeringsskriv og gitt delegert budsjett-disponeringsmyndighet til lederne for de respektive fakultetene og administrative seksjoner.

Plan for disponering av tildelt bevilgning 2009

Inntekter/ utgifter	Beløp (1000 kr)
Driftsinntekter	
Herav bevilgningsfinansiert virksomhet*	287 772
Herav andre innt. & eksternfinansiert virksomhet	6 800
Sum driftsinntekter	294 572
Driftskostnader	
Herav lønnskostnader	112 000
Herav anskaffelser og påkostninger	82 500
Herav husleie	59 700
Herav andre driftskostnader	40 372
Sum driftskostnader	294 572
Driftsresultat	0

*Inkl. ordinær basisbevilgning kr 286,572 mill (hvorav 80 mill er øremerket utstyr) plus forventet tilleggstildeling kr 1,200 mill over Kap. 281 (Jf. tildelingsbrevet fra KD av 18.12.2008)

KHiO har heller ikke for 2009 budsjettert med inntekter fra oppdragsprosjekter. De budsjetterte inntektene i tillegg til bevilgningsfinansiert virksomhet knytter seg hovedsakelig til bevilgning vedrørende stipendiater, bidragsprosjekter og øremerkede midler fra andre departement. Det arbeides videre med å følge opp målsettingene mht å øke den eksternfinansierte virksomheten og aktivt utnytte virksomhetens faglige inntjeningspotensial og de muligheter som finnes i kraft av å være nettobudsjettert institusjon.

I forhold til tabelloversikten tas det et visst forbehold knyttet til den innbyrdes fordelingen av driftskostnadene. Dette har sammenheng med at endelig detaljdisponering og periodisering av budsjettet innenfor de enkelte fakulteter og administrative seksjoner ennå ikke er helt avsluttet.

4 VEDLEGG

For tabeller og nærmere statistikk knyttet til student-, forsknings-, personal-, økonomi og arealdata mv, vises det til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH). Se <http://dbh.nsd.uib.no/>

4.1 Økonomidata (Foreløpig årsregnskap 2008)

Resultatregnskap (beløp NOK i hele 1000) for Kunsthøgskolen i Oslo

	Note	31.12.2008	31.12.2007
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	209 589	192 133
Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer	1	4 767	6 545
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner	1	153	0
Salgs- og leieinntekter	1	3 603	2 281
Andre driftsinntekter	1	120	2 463
<i>Sum driftsinntekter</i>		218 233	203 422
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	2	108 907	105 505
Varekostnader			
Andre driftskostnader	3	97 360	95 891
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	4,5		483
Avskrivninger	4,5	3 850	
Nedskrivninger	4,5		
<i>Sum driftskostnader</i>		210 118	201 879
Ordinært driftsresultat		8 115	1 543
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	49	180
Finanskostnader	6	92	11
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		-42	169
Inntekter fra eierandeler i selskaper m.v.			
Utbytte fra selskaper m.v.			
<i>Sum inntekter fra eierandeler i selskaper m.v.</i>		0	0
Resultat av ordinære aktiviteter		8 072	1 712
Ekstraordinære inntekter og kostnader			
Ekstraordinære inntekter	7	0	0
Ekstraordinære kostnader	7	0	0
<i>Sum ekstraordinære inntekter og kostnader</i>		0	0
Avregninger			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)			
Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	-8 072	-1 713
<i>Sum avregninger</i>		-8 072	-1 713
Innkrevningsvirksomhet			
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	10		
Andre inntekter fra innkrevningsvirksomhet	10		
Overføringer til statskassen	10		
<i>Sum innkrevningsvirksomhet</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning			
Overføringer fra statskassen til tilskudd til andre	11		
Utbetalinger av tilskudd til andre	11		
<i>Sum tilskuddsforvaltning</i>		0	0
Periodens resultat		0	0

Balanse – Eiendeler (beløp NOK i hele 1000) for Kunsthøgskolen i Oslo

	Note	31.12.2008	31.12.2007
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Forskning og utvikling	4		
Rettigheter og lignende immaterielle eiendeler	4		
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		0	0
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	0	
Maskiner og transportmidler	5	1 022	
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	18 553	
Anlegg under utførelse	5	0	
Beredskapsanskaffelser	5	0	
<i>Sum varige driftsmidler</i>		19 574	0
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskaper	13		
Investeringer i tilknyttet selskap	13		
Investeringer i aksjer og andeler	13		
Obligasjoner og andre fordringer			
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		0	0
Sum anleggsmidler		19 574	0
B. Omløpsmidler			
I Varebeholdninger og forskudd til leverandører			
Varebeholdninger	14		
Forskuddsbetalinger til leverandører	14		
<i>Sum varebeholdninger og forskudd til leverandører</i>		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	16	592	906
Andre fordringer	17	12 439	1 749
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	18		
<i>Sum fordringer</i>		13 030	2 654
III Kasse og bank			
Bankinnskudd	19	31 003	18 656
Andre kontanter og kontantekvivalenter	19		
<i>Sum kasse og bank</i>		31 003	18 656
Sum omløpsmidler		44 034	21 311
Sum eiendeler		63 608	21 311

Balanse – Gjeld og Virksomhetskapital (beløp NOK i hele 1000) for Kunsthøgskolen i Oslo

	Note	31.12.2008	31.12.2007
VIRKSOMHETSKAPITAL OG GJELD			
C. Virksomhetskapital			
I Innskutt virksomhetskapital			
Innskutt virksomhetskapital	13		
<i>Sum innskutt virksomhetskapital</i>		0	0
II Opptjent virksomhetskapital			
Opptjent virksomhetskapital	12		
<i>Sum opptjent virksomhetskapital</i>		0	0
Sum virksomhetskapital		0	0
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler	4, 5	19 574	
Andre avsetninger for forpliktelser			
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		19 574	0
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld			
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		15 314	159
Skyldig skattetrekk		3 833	4 306
Skyldige offentlige avgifter		4 774	5 138
Avsatte feriepenger		8 116	7 341
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter	18	133	
Annen kortsiktig gjeld	20	3 323	3 897
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		35 493	20 843
IV Avregning med statskassen			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	8		
Avregning statlig og bidragsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)	15	8 540	468
Ikke inntektsført bevilgninger og bidrag (nettobudsjetterte)	15	0	
Ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	15		
<i>Sum</i>		8 540	468
Sum gjeld		63 607	21 311
Sum virksomhetskapital og gjeld		63 607	21 311

Kontantstrømoppstilling (beløp NOK i hele 1000) for Kunsthøgskolen i Oslo

31.12.2008	31.12.2007
------------	------------

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter

Innbetalinger

innbetalinger av bevilgning (nettobudsjetterte)	207 908	192 133
innbetalinger av skatter, avgifter og gebyrer til statskassen		
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre		
innbetalinger fra salg av varer og tjenester	7 218	10 879
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser (semesteravgift)	418	462
innbetalinger av tilskudd og overføringer fra andre statsetater	4 767	0
innbetalinger av utbytte		
innbetalinger av renter	49	180
innbetaling av refusjoner	2 514	2 538
andre innbetalinger		
Sum innbetalinger	222 874	206 192

Utbetalinger

utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	-101 619	-93 446
utbetalinger for varer og tjenester for videresalg og eget forbruk	-106 308	-110 473
utbetalinger av renter	-92	-11
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	-69	-31
andre utbetalinger	-423	429
Sum utbetalinger	-208 511	-203 532

Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter *	14 363	2 660
---	---------------	--------------

Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter

innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	153	
utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-2 169	-483
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak		
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak		
utbetalinger ved kjøp av andre investeringsobjekter		
innbetalinger ved salg av andre investeringsobjekter		
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-2 016	-483

Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter (nettobudsjetterte)

innbetalinger av virksomhetskaper		
tilbakebetalinger av virksomhetskaper		
utbetalinger av utbytte til statskassen		
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0

Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter	0	
---	---	--

Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	12 347	2 177
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	18 656	16 479
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	31 003	18 656

Ledelseskomentarer til årsregnskapet 2008

Institusjonens formål:

Kunsthøgskolen i Oslo er en høgskole underlagt Kunnskapsdepartementet, og hovedformålet er utdanning, kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning, samt formidling.

KHiOs visjon er å være landets fremste arena for kunst og design, og har som målsetning å utdanne kunstnere og designere på høyeste internasjonale nivå.

Bekreftelse:

Kunsthøgskolen i Oslo bekrefter at årsregnskapet for 2008 er avlagt i samsvar med reglene i de statlige regnskapsstandardene (SRS). Det er ingen vesentlige usikkerhetsmomenter knyttet til regnskapet.

Kommentarer til endringer i resultat- og balanseposter i forhold til tidligere tertial- og årsregnskap:

Det er i 2008 gjennomført en kartlegging, telling og verdsettelse av anleggsmidler og på bakgrunn av dette fastsatt en åpningsbalanse av institusjonens eiendeler per 01.01.08. Fra og med regnskapsåret 2008 er investeringer balanseført og løpende avskrevet iht. SRS 17.

Resultatregnskapet viser et samlet resultat av ordinære aktiviteter på NOK 8,072 mill. KHiO har i perioden ikke hatt inntekter fra oppdragsbasert virksomhet (BOV) og beløpet er derfor i sin helhet avregnet som en fremtidig forpliktelse (dvs. ikke benyttet på rapporteringstidspunktet, jf note 15).

Sammenlignet med 2007 har KHiO i 2008 hatt en betydelig økning i inntekter fra bevilgninger. Dette har sammenheng med at KHiO i løpet av inneværende år har mottatt NOK 5 mill. i øremerkede midler vedrørende utstyrsanskaffelser til byggetrinn 2, samt tilleggsbevilgninger i RNB og saldert budsjett på til sammen NOK 2,208 mill. Kostnadssiden gjenspeiler den generelle utviklingen mht lønns- og prisvekst, og det er i perioden foretatt regnskapsmessige avskrivninger på til sammen NOK 3,850 mill.

Av det samlede resultatet på NOK 8,072 mill. er NOK 5,070 mill. årets resultat knyttet til den ordinære bevilgningen fra KD (jf note 15). Høgskolen har dermed nådd den overordnede målsettingen i budsjettet for 2008 og hentet inn hele det akkumulerte merforbruket/innsparingsbehovet fra tidligere år. Ny avsetning (netto mindreforbruk/forpliktelse) pr 31.12.08 beløper seg til NOK 2,934 mill.

Omtale av vesentlige endringer i resultat- og balanseposter i forhold til tidligere årsregnskap:

KHiO har i årsregnskapet for 2008 innarbeidet ny Grunnkontoramme i henhold til nytt rundskriv R-101, men har per 31.12.08 ikke klassifisert Etter- og videreutdanning (EVU) i henhold til rundskriv F-20-07. Vi mener likevel at regnskapet gir et riktig bilde av aktiviteten i 2008 da det er foretatt avsetninger og periodiseringer per enkelt kurs. Kursene er avsluttet innenfor samme semester og regnskapsår.

Gjennomføring av budsjettet for 2008 og kommentarer til avvik mellom periodisert resultatbudsjett og resultatregnskap:

Gjennomføringen av statsoppdraget og planlagte aktiviteter er i hovedsak gjennomført som planlagt.

KHiO har i 2008 hatt særlig fokus på arbeidet med oppfølging av høgskolens kvalitetssikringssystem og aktiviteter knyttet til omstilling. Det er foretatt ressurgjennomgang på fakultet for scenekunst og fellesområdet. Fakultet for visuell kunst og design følger i 2009. Det er foretatt en ekstern gjennomgang på området visuell kunst av professor Chris Wainwright. Det har vært nedlagt store ressurser i en felles årbok. Aktiviteten rundt og forberedelse til innflytting i byggetrinn 2 har vært stor, med engasjement i brukergrupper, byggekomité og prosjektgrupper.

Avviket mellom periodisert resultatbudsjett og resultatregnskap på NOK 3,385 mill. knytter seg til tilleggsbevilgning fra KD i desember på NOK 1,503 mill., samt innsparinger på driftsbudsjettet på NOK 1,882 mill. Sammen med opprinnelig budsjettert innsparing på NOK 1,685 mill. (bunden reserve) summerer dette seg til NOK 5,070 mill. som igjen tilsvarer årets resultat knyttet til ordinær bevilgning fra KD.

Gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer i senere perioder:

Årets investeringer beløper seg til NOK 2,169 mill., og av dette er NOK 367 knyttet til øremerket ekstrabevilgning i forbindelse med utstyrsanskaffelser byggetrinn 2 på totalt NOK 5 mill.

Det samlede investeringsbehovet for brukerutstyr knyttet til byggetrinn 2 er beregnet til NOK 125 mill., hvorav NOK 5 mill. ble bevilget i 2008 og hvorav NOK 80 mill. er bevilget for 2009.

Trender og utvikling i inntekter og sentrale kostnader:

- Årets lønnsoppgjør har vist seg å bli dyrere enn tidligere antatt. Lønnskostnadene er generelt økende og utgjør en vesentlig andel av høgskolens totale budsjettramme.
- KHiO har et relativt beskjedent nivå på omsetningen knyttet til bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet. Høgskolen har p.t. ikke hatt inntekter fra ren oppdragsfinansiert virksomhet, og det forventes et stabilt nivå på fremtidig omsetning og aktivitet knyttet til høgskolens portefølje av øvrige bidragsprosjekter.
- KHiO har et betydelig investeringsbehov de nærmeste årene knyttet til samlokalisering og innflytting i nye lokaler høsten 2010. De fremtidige husleiekostnadene samt kostnader knyttet til drift av bygningsmassen vil i tillegg bli vesentlig høyere enn i dag.

Generelle regnskapsprinsipper (Prinsippnote)

Regnskapet er satt opp i samsvar med Statlige Regnskapsstandarder (SRS) og veiledningsnotater som er utarbeidet i forbindelse med Finansdepartementets utprøving av periodiseringsprinsippet i utvalgte statlige virksomheter med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10. Dette innebærer at bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet, andre departement, statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd er presentert i regnskapet i den perioden tilskuddet er mottatt. Bevilgninger og tilskudd fra Kunnskapsdepartementet, andre departement, statlige etater og Norges forskningsråd som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt D IV Avregning med statskassen i balanseoppstillingen (motsatt sammenstilling). Tilsvarende gjelder for andre statlige bevilgninger og tilskudd som gjelder vedkommende periode og som ikke er benyttet på balansedagen. Bevilgninger og tilskudd som uttrykkelig er forutsatt benyttet i senere perioder, er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsført bevilgning i avsnitt D IV Avregning med statskassen i balansen.

Inntekter som forutsetter en motytelse behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som nytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til anskaffelseskost. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003, har motpost i

Innskutt virksomhetskapital. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt oppdragsvirksomhet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapital*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt.

Aksjer anskaffet etter 01.01.2003 som ikke er bokført i statens kapitalregnskap og er finansiert ved opptjent virksomhetskapital er balanseført til kostpris.

Varige driftsmidler

Det er i 2008 gjennomført en kartlegging, telling og verdsettelse av anleggsmidler og på bakgrunn av dette fastsatt en åpningsbalanse av institusjonens eiendeler per 01.01.08. Innkjøp foretatt i 2008 er blitt aktivert og avskrevet fortløpende.

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost *Forpliktelse knyttet til anleggsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av *forpliktelse* knyttet til anleggsmiddelet på realisasjonstidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler.

Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimer utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verdivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for virksomheten. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

For omløpsmidler, kortsiktig gjeld samt eventuelle øvrige forpliktelser som inkluderes i åpningsbalansen, er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdifastsettelsen.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Forpliktelse knyttet til anleggsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost etter og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende. På grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene er det for 2008 ikke foretatt avsetning for tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Ekstraordinære poster

Transaksjoner som anses som uvanlige, uregelmessige og vesentlige klassifiseres som ekstraordinære.

Virksomhetskapskapital

Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapskapital ved enhetene.

Kontantstrøm

Kontantstrømmoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Kunnskapsdepartementets kontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd / utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Noter til regnskapet (beløp NOK i hele 1000) for Kunsthøgskolen i Oslo

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter	31.12.2008	31.12.2007
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	207 908	192 133
- brutto benyttet til investeringsformål / varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd	-2 169	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger)	3 851	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0
- utbetaling av tilskudd til andre	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet (spesifiseres)	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	209 589	192 133
Tilskudd og overføringer fra andre departement		
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger	209 589	192 133
Tilskudd fra andre statlige forvaltningsorganer		
Periodens tilskudd /overføring 1	4 717	0
Periodens tilskudd /overføring fra NFR	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd fra andre statlige forvaltningsorganer (spesifiseres)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer	4 717	0
Tilskudd til annen bidragsfinansiert virksomhet*		
Statlige etater	50	6 545
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert virksomhet	50	6 545
Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger		
Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	0	0
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre	4 767	6 545
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.		
Salg av eiendom	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv	0	0
Salg av andre driftsmidler	153	0
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv.	153	0
Salgs- og leieinntekter		
Andre salgs- og leieinntekter		
Salgs- og leieinntekter 1	3 603	2 281
Sum andre salgs- og leieinntekter	3 603	2 281
Sum salgs- og leieinntekter	3 603	2 281
Andre inntekter:		
Øvrige andre inntekter 1	120	2 463
Sum andre andre inntekter	120	2 463
Sum driftsinntekter	218 233	203 422

Note 2 Lønn og sosiale kostnader

	31.12.2008	31.12.2007
Lønninger	-77 587	-74 888
Feriepenger	-9 561	-8 846
Arbeidsgiveravgift	-12 655	-13 225
Pensjonskostnader*	-7 821	-6 939
Sykepenger og andre refusjoner	2 514	2 546
Andre ytelser	-3 797	-4 153
Sum lønnskostnader	-108 907	-105 505

Antall årsverk: 176

*Virksomheter som betaler pensjonspremie selv:

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats for 2008 har vært 10,41 prosent (prosentatsen fylles ut av den enkelte institusjon).

For 2007 har satsen vært 10,41 prosent. Det vises for øvrig til prinsippnote om pensjoner.

Note 3 Andre driftskostnader

	31.12.2008	31.12.2007
Husleie	-56 788	-56 270
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	-1 537	-328
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	-10 384	-8 532
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	-461	-1 119
Mindre utstyrsanskaffelser	-7 942	-9 070
Leie av maskiner, inventar og lignende	-1 143	-1 156
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	-8 042	-6 347
Reiser og diett	-4 389	-5 262
Øvrige driftskostnader	-6 674	-7 807
Sum andre driftskostnader	-97 360	-95 891

Note 5 Varige driftsmidler

	Tomter	Drifts- bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur- eiendeler	Beredskaps- anskaffelser	Maskiner, transportmidler	Annet inventar og utstyr **	Sum
Anskaffelseskost 31.12.2007 ***	0	0	0	0	0	0	-1 519	-35 189	-36 708
Tilgang pr.31.12.2008	0	0	0	0	0	0	-311	-1 858	-2 169
Avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2008	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2008	0	0	0	0	0	0	-1 831	-37 046	-38 877
Akkumulerte nedskrivninger pr 31.12.2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedskrivninger pr. 31.12.2008	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2007	0	0	0	0	0	0	-661	-14 792	-15 452
Ordinære avskrivninger pr. 31.12.2008	0	0	0	0	0	0	-148	-3 702	-3 850
Akkumulerte avskrivninger avgang pr.31.12.2008	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2008	0	0	0	0	0	0	-1 022	-18 553	-19 574

** anleggsgruppe Annet inventar og utstyr inkluderer i tillegg til anleggsgruppe Inventar også IT og audiovisuelt utstyr, sam Lys- og lydutstyr + Instrumenter.

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

31.12.2008 31.12.2007

Finansinntekter

Renteinntekter	12	0
Agio gevinst	38	180
Annen finansinntekt		
Sum finansinntekter	49	180

Finanskostnader

Rentekostnad	22	0
Nedskrivning av aksjer		
Agio tap	70	11
Annen finanskostnad		
Sum finanskostnader	92	11

Utbytte fra selskaper m.v.

Mottatt utbytte fra selskap XX

Mottatt utbytte fra selskap YY

Sum mottatt utbytte	0	0
----------------------------	----------	----------

Note 15 Avregning bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte virksomheter)

Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres på egen linje.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

	Balanse				Balanse	Resultat
	Avsetning pr. 31.12.2008	Overført fra virksomhets- kapitalen	Avgang pr. 31.12.2008	Tilgang pr. 31.12.2008	Avsetning pr. 31.12.2007	Endring i perioden
Inntektsført bevilgninger og bidrag:						
Kunnskapsdepartementet						
<i>Utsatt virksomhet</i>						
FoU	283	0	0	0	451	-168
Byggetrinn 2	3 899	0	0	0	0	3 899
osv	0	0	0	0	0	0
SUM utsatt virksomhet	4 182	0	0	0	451	3 731
<i>Andre avsetninger</i>						
Prosjektmidler/stipendiater KD	873	0	0	0	1 465	-592
Mindreforbruk ordinær bevilgning KD	2 934	0	0	0	-2 136	5 070
osv	0	0	0	0	0	0
SUM andre avsetninger	3 807	0	0	0	-671	4 478
Sum Kunnskapsdepartementet	7 989	0	0	0	-220	8 209
Andre departementer og statlige etater						
08011 Utdanningsarbeid med Kina	-24				-12	-12
08012 Rammeavtalen mellom UD og KHiO	94				200	-106
08013 Kosmokultur	0				84	-84
08253 Vox	152				0	152
08254Kunst og kulturutdanning, Zimbabwe	31				0	31
08256 Fredskorpset, Mosambik	0				354	-354
08257 Umoya	0				24	-24
08753 Student utveksling, Zambia	0				25	-25
08755 Ramallah, videreføring av forprosjekt ***	498				104	394
08756 Sanna Afrika - Kunststilling i Oslo	0				8	-8
08757 Animasjonsfilm i Kina - reise støtte Daxiang Lus/UD	0				-50	50
08758 Koroseminar Billedkunst (vår)	9				0	9
Sum andre departementer og statlige etater	760	0	0	0	737	24
Norges forskningsråd	-209					
Sum Norges forskningsråd	-209	0	0	0	-100	-109
Sum departementer og statlige etater	8 540	0	0	0	417	8 124
Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og finansiert aktivitet						
Andre bidragsyttere*						
<i>Utsatt virksomhet</i>						
08501 Pilotstudie: kartlegging av norsk motedesign	0	0	0	0	52	-52
Sum andre bidragsyttere	0	0	0	0	52	-52
Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet	8 540	0	0	0	468	8 072

Note 16 Kundefordringer

	31.12.2008	31.12.2007
Kundefordringer til pålydende	592	906
Avsatt til latent tap (-)	0	0
Sum kundefordringer	592	906

Note 17 Andre kortsiktige fordringer

Fordringer	31.12.2008	31.12.2007
Forskuddsbetalt lønn	28	114
Reiseforskudd	9	25
Personallån	34	53
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddbetalte kostnader **	11 965	66
Påløpt, ikke fakturert/motatt andre inntekter	404	1 490
Fordring på datterselskap m.v*	0	0
Sum	12 439	1 749

* gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

** gjelder hovedsakelig mottatt, men ikke betalt faktura på husleie Seilduken Q1 2009.
Motpost er leverandørgjeld.

Note 19 Bankinnskudd, kontanter og lignende

	31.12.2008	31.12.2007
Innskudd statens konsernkonto (nettobudsjetterte virksomheter)	31 003	18 656
Øvrige bankkonti	0	0
Håndkasser og andre kontantbeholdninger	0	0
Sum bankinnskudd og kontanter	31 003	18 656

Note 20 Annen kortsiktig gjeld

Gjeld	31.12.2008	31.12.2007
Skyldig lønn	-1	-12
Skyldige reiseutgifter	0	0
Annen gjeld til ansatte	-1 300	-561
Påløpte kostnader	-1 049	-1 320
Annen kortsiktig gjeld **	-973	-2 004
Gjeld til datterselskap m.v*	0	0
Sum	-3 323	-3 897

* Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres. Legg til flere linjer om nødvendig.

** Annen kortsiktig gjeld inkluderer periodisering Nordplus og Erasmus.